

1. Piaci szereplők

- Termelői engedélyesek
- Átviteli rendszerirányító (MAVIR)
- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) - korábban Magyar Energia Hivatal (MEH) 2013. március 28.-ig
- Elosztói Engedélyesek
- Egyetemes szolgáltatók
- Villamosenergia-kereskedők
- Felhasználók

1.1 Termelői engedélyesek

A villamos energia termelését a termelői engedélyesek végzik. Termelői engedélyesnek nevezzük azt a piaci szereplőt, aki termelői működési engedéllyel vagy kiserőművi összevont engedéllyel rendelkezik. Termelői engedélyesek pl.: MVM Paksi Atomerőmű, Vértesi Erőmű, Dunamenti Erőmű, Budapesti Erőmű.

1.2 Átviteli rendszerirányító

Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító ZRt. (MAVIR)

A MAVIR egy személyben több feladatot lát el:

- átvitel (szállítás) és rendszerirányítás,
- rendszerszintű szolgáltatások,
- kereskedelem szervezése és a piac egyes kereteinek, feltételeinek szabályozása.

1.2.1 Átvitel és rendszerirányítás

A MAVIR – mint az átviteli hálózat tulajdonosa – felelős az átviteli hálózat folyamatos működtetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért. Biztosítja a villamosenergia-rendszer egyensúlyát, azaz mindig csak annyi villamos energiát termeljenek az erőművek, mint amennyit elfogyasztanak a felhasználók (lakosság, ipari és mezőgazdasági felhasználók, közintézmények, stb.). A MAVIR rendeli el az egyes erőművek, erőművi blokkok indulását, leállítását, gondoskodik a tartalék kapacitások rendelkezésre állásáról. Összehangolja a Magyar Villamosenergia-rendszer és a szomszédos hálózatok működését (export-import).

1.2.2 Rendszerszintű szolgáltatás

Minden mérlegkör-felelős köteles a mérlegkörébe tartozó felhasználók másnapi teljesítmény-igénybevételét (fogyasztását) és a felhasználók ellátását szolgáló forrásait (termelőktől, más kereskedőtől vásárolt villamos energia) megadni a MAVIR részére. A rendszerirányító a

tervezett és tény (mért) értékeket összeveti és az eltéréseket elszámolja a mérlegkör felelőssel. Abban az esetben, ha a mérlegkör adott negyedórában többet vételezett, mint a tervezett érték, azaz a tény meghaladja a terv értékét, a különbséget kiegyenlítő energia formájában a MAVIR biztosítja.

1.2.3 Kereskedelem szervezése és a piac egyes kereteinek, feltételeinek szabályozása

Az állam a MAVIR-t jelölte ki a kötelező átvétel alá eső (KÁT) megújuló energiaforrásból és hulladékból nyert villamos energia termelését elősegítő rendszer működtetésére. A MAVIR a jogszabályok által meghatározott keretek szerint jár el.

A MAVIR jelentős szerepet játszik a piacszervezés területén, folyamatosan nyomon követi és alkalmazza a jogszabályi környezet változását. A rendszerirányító megalapította és működteti a magyar villamosenergia-tőzsdét (HUPX).

További részletek: www.mavir.hu

1.2.4 Átviteli hálózat fogalma

A villamos energia átvitelére szolgáló vezetékrendszer, beleértve a tartószerkezeteket, a rendszer-összekötő vezetékeket és a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló berendezéseket. Az átviteli hálózatért az átviteli rendszerirányító a felelős.

1.3 Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)

(2013.03.28-ig Magyar Energia Hivatal)

A hivatal alapvető feladata az engedélyesek tevékenységének vizsgálata, és felügyelete a vonatkozó szabályozás alapján, továbbá ellátja a tevékenységével összefüggő fogyasztóvédelmi és tájékoztatási feladatokat. A villamosenergia-piac teljes nyitását követően a hivatal szerepében és tevékenységében változás következett be. Az energiaipari engedélyesek szabályozása, az áralkalmazás és a fogyasztóvédelem, továbbá a tájékoztatás mellett egyre nagyobb súlyt kap a versenypiac felügyelete, a verseny elősegítése és tisztaságának megőrzése, annak kikényszerítése, illetve a versenypiaci környezet folyamatos figyelése és szükség esetén változtatása, annak kezdeményezése. A hivatal határozata ellen kizárólag bírói úton lehet jogorvoslással élni.

1.4 Elosztó hálózati engedélyesek

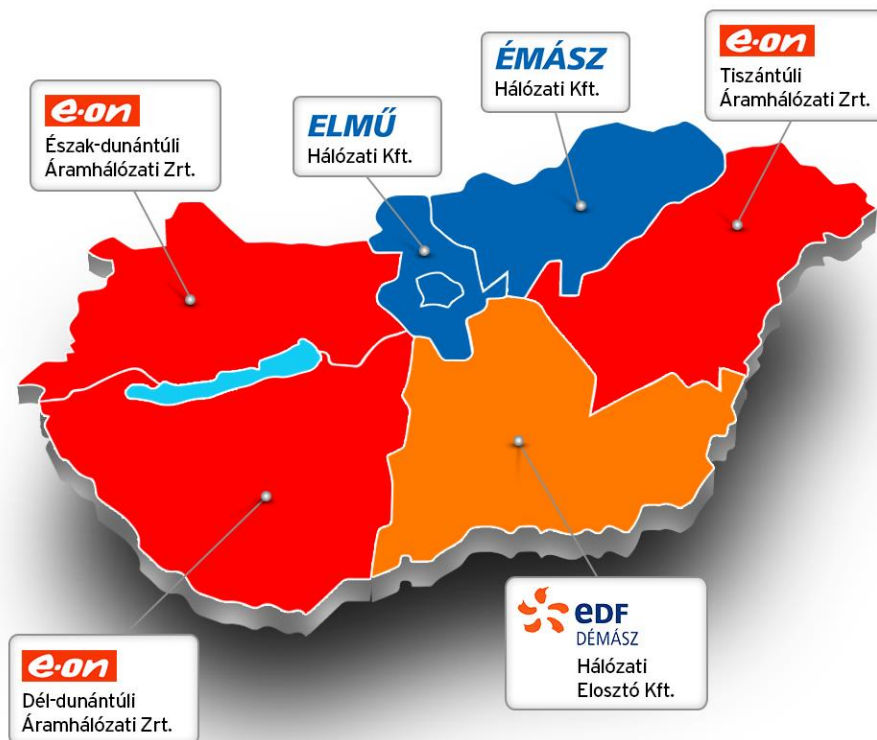
Az elosztó hálózat területi alapon került felosztásra. Az egyes részek különböző elosztó hálózati (röviden elosztói) engedélyesek tulajdonában állnak, akik a meghatározott földrajzi területen,

településeken kaptak engedélyt elosztói (szállítói) tevékenység folytatására. Tehát működésük területhez kötött. Az elosztói engedélyesek a hálózatok fejlesztését, üzemeltetését, irányítását, karbantartását és a villamos energia elosztását végzik. Feladatuk a villamos energia előírt minőségben és hatóságilag meghatározott díjak (rendszerhasználati díjak) fejében történő eljuttatása a felhasználók, rendszerhasználók (rendszerhasználó: aki a közcélú hálózathoz villamos energia betáplálása, illetve vételezése céljából közvetlenül vagy közvetve csatlakozik) csatlakozási pontjáig, illetve a felhasznált és betáplált villamos energia mérése.

1.4.1 Elosztó hálózat fogalma

A villamos energia szállítására, továbbítására, vagy elosztására szolgáló vezetékrendszer, beleértve a tartószerkezeteket, a rendszerösszekötő vezetékeket és a hozzá tartozó átalakító és kapcsoló berendezéseket. Az elosztó hálózat az átviteli hálózattól a felhasználókig szállítja a villamos energiát.

1.4.2 Az elosztó hálózati engedélyesek területi felosztása

- EDF DÉMÁSZ Hálózati Elosztó Kft.,
- E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.,
- E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.,
- E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt.,
- ELMŰ Hálózati Kft.,
- ÉMÁSZ Hálózati Kft.

1.5 Egyetemes szolgáltatók

Az egyetemes szolgáltató a közüzemi szolgáltató jogutódjának tekinthető. Az egyetemes szolgáltatóknak az egyetemes szolgáltatásra jogosultak teljes körére ellátási kötelezettségük van. Az ellátási kötelezettség földrajzi elhelyezkedéshez kötött.

1.5.1 Egyetemes szolgáltatás keretében jogosultak villamos energiát vásárolni

- a lakossági felhasználók,
- a külön jogszabály szerinti költségvetési szerv és közfeladatot ellátó intézményei,
- a helyi önkormányzat és közfeladatot ellátó költségvetési intézményei,
- a közfeladatot ellátó egyházi jogi személy,
- a közfeladatot ellátó alapítványi fenntartású intézmények,
- kiszűrésen vételező, összes felhasználási helyük tekintetében együttesen 3x63 A-nél nem nagyobb csatlakozási értékű nem lakossági felhasználók.

1.5.2 Egyetemes szolgáltatók Magyarországon

- E-ON Energiaszolgáltató Kft.,
- ELMŰ Nyrt.,
- ÉMÁSZ Nyrt.,
- DÉMÁSZ Zrt.

1.6 Villamosenergia-kereskedők

A versenypiac megalakulásával, az áramszolgáltatók (közüzemek) jogi szétválásával / átalakulásával a villamosenergia-piacon villamosenergia-kereskedők kezdtek meg működésüket.

A villamosenergia-kereskedő / kereskedelmi engedélyes társaság a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivataltól, vagy jogelődjétől kapott, villamosenergia-kereskedelemre vonatkozó működési engedéllyel rendelkezik, jogosult villamos energiát üzletszerűen vásárolni és értékesíteni, emellett az értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatásokat közvetíteni.

A villamosenergia-kereskedők tevékenységük során a teljes kereskedelmi skálát lefedhetik (import-export, nagykereskedelem és kiskereskedelem), de amennyiben olyan cégpolitikát követnek, kérhetnek korlátozott villamosenergia-kereskedelmi engedélyt is (ebben az esetben végfelhasználó ellátására nem jogosultak).

1.6.1 Magyarországon jelenlévő villamosenergia-kereskedők (a teljes felsorolás nélkül)

- ALTEO Energiaszolgáltató Kft.,
- Budapesti Energiakereskedő Kft.,
- CYEB Energiakereskedő Kft.,
- ELMŰ Nyrt.,
- ÉMÁSZ Nyrt.,
- E-OS Energiakereskedő Zrt.,
- EON Energiakereskedelmi Kft.,
- GDF SUEZ Energia Magyarország Zrt.,
- stb.
- JAS Budapest Zrt.,
- Magyar Telekom Távközlési Nyrt.,
- MÁSZ Kft.,
- MET Magyarország Zrt.,
- MVM Partner Zrt.,
- PB Power Trade Hungary Kft.,
- TINMAR Energiakereskedő Kft.,
- Transenergo Hungary Kft.,
- VPP Energy Zrt.,

Magyarországon a termelői engedélyesek által termelt, MAVIR által felügyelt rendszeren keresztül, a területileg illetékes elosztói engedélyes által szállított villamos energiát az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó két módon vásárolhatja meg (egyetemes szolgáltatás és versenypiac). Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó csak versenypiaci kereskedővel köthet villamosenergia-vásárlási (kereskedelmi) szerződést:

	Egyetemes szolgáltatótól	Villamosenergia- kereskedőtől
Terület	földrajzi elhelyezkedéshez kötött	földrajzi elhelyezkedéstől független
Ár	kötött, jogszabályilag meghatározott	alku, szabad ármeghatározás
Szerződés hossza	határozatlan idejű	határozott idejű / fordulónapos stb.
Ki vásárolhat?	egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó	bármely felhasználó
Felmondási idő	30 nap	30, 45, 60, vagy 90 nap stb.